

**VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
TRG E. KVATERNIKA 4, BJELOVAR**

ETIČKI KODEKS VELEUČILIŠTA U BJELOVARU

KLASA: 602-04/18-07/002
URBROJ: 2103/01-21-09-18-25

Bjelovar, 22. veljače 2018. godine

Sadržaj

1. UVODNE ODREDBE	3
2. OPĆE ODREDBE	3
2.1 Područje primjene i sadržaj	3
2.2 Svrha Etičkog kodeksa	4
2.3 Tumačenje pojmova	5
3. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA	5
3.1 Načelo mirnog uživanja prava	5
3.2 Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe	5
3.3 Načelo autonomije znanstvenoga, stručnoga i nastavnoga rada	5
3.4 Načelo jednakosti i pravednosti	6
3.5 Pravo na akademsku slobodu	6
3.6 Načelo profesionalnosti	6
3.7 Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka	7
4. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA	7
5. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, ZNANSTVENOM I STRUČNOM RADU	7
6. ETIČKA PRAVILA I TEMELJNE OBVEZE STUDENATA I STUDENTICA NA VELEUČILIŠTU	8
6.1 Studentska prava	8
7. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE KODEKSA	8
7.1 Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa	8
7.2 Etičko povjerenstvo	9
8. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM VELEUČILIŠTA	9
8.1 Zahtjev za davanje mišljenja	9
8.2 Postupanje Etičkog povjerenstva	9
8.3 Mišljenje Etičkog povjerenstva	9
9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	10

Na temelju članka 112. stavak 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) i članka 97., stavka 3. Statuta Veleučilišta u Bjelovaru, Stručno vijeće na svojoj 22.sjednici u akademskoj 2017./2018. godini održanoj 22. veljače 2018. godine donijelo je

ETIČKI KODEKS Veleučilišta u Bjelovaru

1. UVODNE ODREDBE

Veleučilište u Bjelovaru (u daljnjem tekstu: Veleučilište) savjesno i dosljedno ispunjavajući svoju društvenu misiju, promičući akademski integritet i akademske slobode, s ciljem promicanja načela etičke i profesionalne izvrsnosti u svim područjima zajedničkog i pojedinačnog djelovanja, donosi ovaj Etički kodeks.

Cilj Veleučilišta je svojim obrazovnim radom doprinosti ostvarenju nacionalnih interesa, razvoju hrvatskog gospodarstva i društva u cjelini kroz profesionalni napredak i izgradnju svojih nastavnika, zaposlenika i studenata. U tom će cilju Veleučilište usmjeriti sve svoje napore, sredstva i mogućnosti u izgradnju i osiguranje uvjeta za intelektualni, osobni, društveni i etički razvoj svojih zaposlenika i studenata.

Vrijednosti koje ćemo poticati kroz svaku svoju aktivnost jesu: osobno dostojanstvo svake osobe, istinoljubivost, nepristranost, jednakost prilike, slobodna i razborita rasprava, otvorenost prema konstruktivnim promjenama, poštivanje prava svih pojedinaca i trajna izgradnja izvrsnosti.

Ovaj Etički kodeks naglašava vrijednosti u koje vjerujemo te poziva i obvezuje svakog studenta i zaposlenika Veleučilišta da se ponaša u skladu s njima, odgovorno doprinoseći razvoju kolektiva i društva u cjelini.

2. OPĆE ODREDBE

2.1 Područje primjene i sadržaj

Članak 1.

(1) Etički kodeks Veleučilišta skup je normi ponašanja koje sadržavaju moralna načela i načela profesionalne etike prema kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati studenti, nastavnici, vanjski suradnici i drugi zaposlenici na Veleučilištu.

(2) Svrha je Etičkog kodeksa promicanje vrijednosti specifičnih za djelatnost visokog obrazovanja u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih zaposlenika Veleučilišta, njezinih studenata i studentica, stručnih i vanjskih suradnika kao i kolektiva u cjelini.

Članak 2.

(1) Prava i obveze propisane ovim Etičkim kodeksom odnose se na ponašanje studenata i zaposlenika Veleučilišta koje je povezano s Veleučilištem te na stručni i znanstveni rad zaposlenika, nastavnika i studenata.

(2) Nastavnici, zaposlenici te studenti koji povrijede te norme bit će podložni odgovarajućim mjerama u skladu sa Statutom, Pravilnikom o studiranju, Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti i drugim važećim aktima kao i sankcijama koje sadrži ovaj Etički kodeks.

Članak 3.

(1) Ovaj Etički kodeks sadrži:

a) temeljna prava i slobode studenata i zaposlenika Veleučilišta

b) temeljna načela vezana uz moralno neprihvatljivo ponašanje studenata, zaposlenika i vanjskih suradnika na Veleučilištu

c) etička pravila u nastavnom i istraživačko-nastavnom procesu na Veleučilištu

d) etička pravila i temeljne obveze studenata i zaposlenika na Veleučilištu

e) odredbe o sastavu i postupku pred Etičkim povjerenstvom Veleučilišta koje daje svoje mišljenje o ostvarivanju načela i pravila Etičkog kodeksa te o usklađenosti ponašanja osoba na koje se isti odnosi.

Članak 4.

(1) Etički kodeks odnosno njegova primjena može se evaluirati, a u skladu s rezultatima evaluacije i mijenjati.

(2) Veleučilište ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi zaposlenici te studenti bili upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa.

2.2 Svrha Etičkog kodeksa

Članak 5.

(1) Svrha je Etičkog kodeksa promicanje vrijednosti specifičnih za djelatnost Veleučilišta u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih tijela, zaposlenika i studenata Veleučilišta.

(2) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, Etičko povjerenstvo daje mišljenje o ostvarivanju etičkih načela i standarda na Veleučilištu, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima druge radnje i obavlja druge djelatnosti uređene Etičkim kodeksom.

(3) Postupci propisani Etičkim kodeksom ne određuju prava, obveze i odgovornosti i nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne ili stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Veleučilišta.

(4) Ako povreda Etičkog kodeksa u skladu sa Statutom Veleučilišta povlači i stegovnu odgovornost počinitelja, općim će se aktima Veleučilišta odrediti kada se mora zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva.

(5) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom, ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

2.3 Tumačenje pojmova

Članak 6.

(1) Za potrebe Etičkog kodeksa pojedine izraze treba tumačiti na sljedeći način:

- izraz *članovi Veleučilišta* označuje sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih, nastavnih ili stručnih programa te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na Veleučilištu,
- izraz *nastavnik* označuje sve osobe koje održavaju nastavu na Veleučilištu, bez obzira na znanstveno-nastavno, nastavno, suradničko ili stručno zvanje te na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojega održavaju nastavu,
- izraz *student* označuje sve osobe koje prate program obrazovanja na Veleučilištu, neovisno o njihovom statusu.

(2) Izraz pristupnik, student, vanjski suradnik, nastavnik, zaposlenik, član i sl. u Etičkom kodeksu nisu rodno određeni i odnose se na pripadnike obaju spolova jednakopravno.

(3) Izraz *zakon* odnosi se na sve važeće zakonske propise Republike Hrvatske koji reguliraju problematiku visokog školstva, ako to u tekstu nije posebno naznačeno.

3. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

3.1 Načelo mirnog uživanja prava

Članak 7.

(1) Veleučilište svakom svojem članu mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar zajednice te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

(2) Prava članova Veleučilišta mogu se ograničiti samo radi ostvarenja prava drugih članova zajednice i opće javnosti, u skladu s ciljevima Veleučilišta i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

3.2 Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 8.

(1) Svi članovi Veleučilišta trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

(2) Svim članovima Veleučilišta mora biti osigurano pravo na privatnost.

3.3 Načelo autonomije znanstvenoga, stručnoga i nastavnoga rada

Članak 9.

(1) Svi članovi Veleučilišta imaju pravo autonomno djelovati na Veleučilištu, u granicama svojeg statusa i u skladu s ciljevima Veleučilišta.

(2) Svim članovima Veleučilišta treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo drugih osoba. Za ostvarenje tog prava Veleučilište osigurava odgovarajuće uvjete.

(3) Svi članovi Veleučilišta imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra Veleučilišta u cjelini.

3.4 Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 10.

(1) Svaki član Veleučilišta treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Veleučilište je dužno osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

(2) Članovi Veleučilišta ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi izazovu posljedice koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

(3) Svim članovima Veleučilišta treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

3.5 Pravo na akademsku slobodu

Članak 11.

(1) Veleučilište štiti akademsku slobodu kao temeljni uvjet i obilježje u procesu poučavanja, znanstvenoga istraživanja, stručnoga rada i stipendiranja. Članovi akademske zajednice u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode znanstvenog i intelektualnog stvaralaštva te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom te stjecanja i distribucije znanja.

(2) Veleučilište treba zaštititi sve članove akademske zajednice od svakog pokušaja ograničavanja ili uskraćivanja te slobode.

(3) Veleučilište podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima visokoškolskog života i rada.

3.6 Načelo profesionalnosti

Članak 12.

(1) Od članova Veleučilišta očekuje se da odgovorno, savjesno i profesionalno ispunjavaju sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim djelatnicima Veleučilišta. U svojem djelovanju članovi Veleučilišta slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

(2) Obveza je članova Veleučilišta poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranoga profesionalnoga područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

(3) Od svih članova Veleučilišta očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva. Očekuje se da sudjelovanje u izvanškolskim djelatnostima neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Veleučilištu niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Veleučilišta.

(4) Od svih članova Veleučilišta očekuje se da svojim izgledom, odnosno profesionalnim odijevanjem doprinose ugledu Veleučilišta.

(5) Verbalna i neverbalna komunikacija članova Veleučilišta treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u zajednici.

3.7 Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

(1) Od svih članova Veleučilišta očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao članova zajednice.

(2) Veleučilište mora osigurati svim svojim članovima uvjete nužne da se upoznaju sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

4. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Članak 14.

(1) Neprihvatljivi oblici ponašanja kao što su npr. diskriminacija, uznemiravanje, komunikacija zasnovana na predrasudama i sl., a o čijim posljedicama može raspravljati Etičko povjerenstvo ako se za to ukaže potreba, implicitno su sadržani u moralnim vrednotama i vrlinama osobe kako ih vidi ovaj Etički kodeks.

5. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, ZNANSTVENOM I STRUČNOM RADU

Članak 15.

(1) Djelatnici Veleučilišta izabrani u znanstveno-nastavna, znanstvena, nastavna ili suradnička zvanja (u daljnjem tekstu: nastavnici) dužni su u svom nastavnom, znanstvenom i profesionalnom radu te ponašanju čuvati dostojanstvo i ugled znanstvenoistraživačke i nastavne djelatnosti.

(2) Obrazovna, nastavna i znanstvena djelatnost nastavnika proistječe iz ustavnih načela o slobodi znanstvenog stvaralaštava i izražavanja.

Članak 16.

(1) Svi oblici nedopustivog ponašanja zaposlenika Veleučilišta implicitno su sadržani u afirmativnim načelima (vrednotama i normama) ovog Etičkog kodeksa kao i u svim zakonskim aktima i aktima Veleučilišta.

Članak 17.

(1) Pri obavljanju biomedicinskih istraživanja bilo kojeg tipa na ljudima u potpunosti se moraju poštovati preporuke Helsinške deklaracije iz 2008. godine.

(2) Nije dopušteno istraživanje koje može uzrokovati bilo kakav rizik, fizičke ili psihičke povrede ljudi, kao niti podržavanje, poticanje ili prikrivanje takvih djelatnosti koje provode članovi Veleučilišta.

(3) Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u stručnom ili znanstvenom radu moraju se na odgovarajući način štiti.

(4) U znanstvenom i stručnom radu primjenjuje se obvezujuće načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Svi pacijenti koji sudjeluju u istraživanju potpisuju zakonski obvezujući pristanak za sudjelovanje u istraživanju (informirani pristanak).

(5) U znanstveno istraživačkom radu zabranjeno je izmišljanje, krivotvorenje i plagiranje podataka, radova i ideja.

(6) Sva istraživanja koja se provode izvan sustava zdravstva podliježu pravilima institucije u kojoj se provode.

6. ETIČKA PRAVILA I TEMELJNE OBVEZE STUDENATA I STUDENTICA NA VELEUČILIŠTU

Članak 17.

(1) Od studenata Veleučilišta očekuje se da se ponašaju kao odgovorni članovi akademske zajednice poštujući zakone i propise Veleučilišta, prava pacijenata, temeljna ljudska prava, dostojanstvo drugih osoba, akademske slobode, načela ravnopravnosti i pravednosti te da savjesno i profesionalno ispunjavaju svoje obveze.

(2) Studenti su dužni poštovati norme Etičkog kodeksa Veleučilišta. Studenti koji krše te norme bit će podložni stegovnom postupku, kako bi se utjecalo na njihov daljnji osobni razvoj i zaštitila prava članova akademske zajednice te imovina, rad i ugled Veleučilišta.

6.1 Studentska prava

Članak 18.

(1) Studentska se prava temelje kako je navedeno u Uvodnim odredbama Etičkog kodeksa kao i u Općim odredbama, te u skladu sa zakonskim aktima i aktima Veleučilišta.

7. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE KODEKSA

7.1 Opća dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Članak 19.

(1) Sva tijela Veleučilišta dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti za ostvarenje i promicanje etičkih standarda na Veleučilištu i provedbu Etičkog kodeksa.

(2) Ona su ovlaštena autonomno tumačiti odredbe Etičkog kodeksa i primjenjivati ih prema vlastitoj savjesti, u duhu njegovih vrijednosti.

(3) Tijela iz st. 1. ovoga članka ovlaštena su, u konkretnim slučajevima ili u vezi s načelnim pitanjima tumačenja i primjene Etičkog kodeksa, zatražiti mišljenje od posebnog savjetodavnog tijela iz članka 20. i 21. ovog Etičkog kodeksa.

7.2 Etičko povjerenstvo

Članak 20.

- (1) Etičko povjerenstvo Veleučilišta brine se o provedbi i poštivanju Etičkoga kodeksa, daje tumačenja Etičkoga kodeksa i provodi postupak utvrđivanja povrede Etičkoga kodeksa.
- (2) Etičko se povjerenstvo sastoji od pet članova/ica, suradnika i/ili zaposlenika Veleučilišta. Od toga su tri člana/ice iz reda nastavnika, jedan član/ica iz reda nenastavnog i/ili tehničkog osoblja, a jedan član/ica iz reda studenata.
- (3) Mandat članova/ica traje tri godine i mogu biti ponovno birani/birane. Etičko povjerenstvo izabire predsjednika/predsjednicu između svojih članova na tri godine.
- (4) Etičko povjerenstvo imenuje Stručno vijeće na prijedlog dekana.
- (5) Etičko povjerenstvo nema izvršnu ulogu. Uloga je Etičkog povjerenstva savjetodavna i odnosi se na preporuke dekaneu i/ili Stručnom vijeću.

8. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM VELEUČILIŠTA

8.1 Zahtjev za davanje mišljenja

Članak 21.

- (1) Postupak pred Povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- (2) Zahtjev za davanje mišljenja podnosi bilo koji član Veleučilišta, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog drugih tijela ili članova Veleučilišta. Zahtjev se podnosi predsjedniku Povjerenstva.
- (3) Zahtjev treba taksativno obrazložiti i priložiti primjerene dokaze.

8.2 Postupanje Etičkog povjerenstva

Članak 22.

- (1) U povodu zahtjeva iz prethodnog članka predsjednik saziva sastanak Povjerenstva u roku od 15 dana po primitku zahtjeva, koji se razmatraju redoslijedom zaprimanja.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, Povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana Veleučilišta, tom se članu mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

8.3 Mišljenje Etičkog povjerenstva

Članak 23.

- (1) Na temelju zahtjeva, Povjerenstvo donosi svoje mišljenje, dostavlja ga dekaneu i podnositelju zahtjeva.
- (2) Dekan upoznaje Stručno vijeće s mišljenjem Etičkog povjerenstva.
- (3) Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva.

(4) Ako Povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva nije nadležno za davanje mišljenja o zahtjevu, Predsjednik povjerenstva u roku od 30 dana u pisanom će obliku dostaviti mišljenje podnositelju zahtjeva i dekanu Veleučilišta.

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Povjerenstvo će biti izabrano u roku od tri mjeseca od stupanja Etičkog kodeksa na snagu.

Članak 25.

(1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči Veleučilišta. Etički kodeks je dostupan i na mrežnim stranicama Veleučilišta.

(2) Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaju važiti odredbe Etičkog kodeksa Visoke tehničke škole u Bjelovaru od 17. rujna 2015. godine, KLASA: 602-04/15-07/009, URBROJ: 2103-67-08-15-14.

Bjelovar, 22. veljače 2018. godina

Veleučilište u Bjelovaru
Stručno vijeće
Dekanica: dr. sc. Zrinka Puharić, dr. med.

Etički kodeks Veleučilišta u Bjelovaru je objavljen na oglasnoj ploči Veleučilišta dana 22. veljače 2018. godine, a stupio je na snagu dana 1. ožujka 2018. godine.